

Et oppvekstsenter for framtida!

HØRINGSINNSPILL TIL UTREDNING OPPVEKSTSTRUKTUR
FRA FORELDRENE TIL CA 190 BARN PÅ LYNGSTAD OG UTØY

FAU Lyngstad barnehage
FAU Utøy barnehage
FAU Lyngstad skole
FAU Utøy skole

Innhold

1. Oppsummering	2
2. Vi vil ha oppvekstsenter	4
3. Langsiktighet og bærekraft	5
4. Økonomiske betraktninger	6
5. Utdannings- og Dannelsesløpet	7
Statlige føringer	7
Å samle fagkompetanse	8
Overganger	8
6. Bolyst og grendeutvikling	10
7. Til barnas beste (Nærskoleprinsippet)	11
8. Avslutning	12
Kildeliste:	14
Vedlegg: Pris pr kvm. i lys av 5 referansebygg i Norge	16

1. Oppsummering

Vi har valgt å oppsummere høringsinnspillet vårt på side 2 og 3, og fra side 4 utdyper vi. Vi representerer et svært bredt foreldreutvalg fra barnehage og skole på Lyngstad og Utøy, og vi representerer totalt ca 190 barn. I tillegg representerer vi to referansegrupper fra møtene med rådmannen. Vi regner med at politikerne og administrasjon ser viktigheten av å sette seg godt inn i hva en så stor samla foreldregruppe mener.

Da FAU-ene fra Mosvik, Lyngstad og Utøy møtte rådmannen i januar 2018 gjorde rådmannen det tydelig at vi ikke var der for å diskutere de eksisterende skolene våre. Med bakgrunn i at kommunens økonomi styrer mot økonomisk ubalanse, oppfordret han oss til å heve blikket og tenke nye alternativer. Nest best-alternativ, kalte han det. Det har Utøy og Lyngstad gjort, og vi foreslår å legge ned skolene våre til fordel for et oppvekstsenter for grendene Utøy, Lyngstad og Mosvik. Dette har vært en vanskelig og sår prosess for mange, men nå fokuserer vi på at dette kan bli en ny felles start for alle tre grendene sammen. Vi har arrangert storforeldremøter, og vi opplever bred oppslutning om det vi jobber med. Vi håper at politikerne ser verdien av at grender tar rådmannens oppfordring på alvor, og bidrar til løsning for å imøtekomme kommunens fremtidige økonomiske utfordringer, samtidig med at vi får en oppvekststruktur FOR FRAMTIDA.

Underveis i prosessen har mange spørsmål dukket opp:

- Hvilke verdier skal valget om oppvekststruktur tuftes på?
- Hvilke ambisjoner har politikerne for Inderøyskolen, Inderøybarnehagen og kommunen vår?
- Er det framtidiretta å fylle opp Sakshaugskolen så det ikke er plass til flere innflyttere?
- Er det framtidiretta med tanke på bolyst, å gi familier tre kvarter ekstra tid tur-retur i bilen fordi barna skal leveres på SFO eller barnehage i Mosvik eller Sandvollan?
- Er det framtidiretta å fylle opp Sandvollan skole med Lyngstadelever, når Sandvollan er ei bygd der det satses på boligbygging og tilflytting?
- Er det framtidiretta å utvide skolen i den delen av bygda som har nedgang i barnetall? Der basseng, bru, ny barnehage og opprustning av skole ikke har bidratt til å snu denne trenden?
- Er det rimelig å påføre barn på Utøy, Lyngstad og ev Sakshaug den psykososiale belastningen det kan være å bli den eneste eleven som må flytte til ny klasse?
- Er det rimelig å splitte Lyngstad i verste fall i tre, når Lyngstad har vekst både i barnetall og næringsutvikling?
- Skal våre barn betale prisen for valg som er gjort i Mosvik tiår tilbake?
- Er det framtidiretta å splitte skole, barnehage og SFO?

Vi har tro på et forutsigbart, fremtidsretta og bærekraftig oppvekstsenter med opptil 180 elever, herav ca 80 fra Utøy, ca 50 fra Lyngstad og ca 40 fra Mosvik, og ca 90 barnehagebarn.

Ungene vil få færre, og myke overganger, både mellom barnehage og skole, men også skole og SFO.

Et oppvekstsenter vil gi større samspill mellom barnehage og skole, og fag- og kompetansemiljø vil forsterkes. Et oppvekstsenter vil være en god samarbeidspartner til Akset, og vil gi en god balanse innen Inderøyskolen.

Ingen barn vil bli splittet fra sine klassekamerater, ALLE vil bare få mange flere nye venner.

Et stort og stabilt oppvekstsenter vil være attraktivt for tilflytting, og det vil gjøre hverdagen for foreldre praktisk og tidsbesparende.

Et oppvekstsenter (alt. 1) mener vi blir 30 mill billigere enn det rådmannen legger opp til med bakgrunn i andre skolebygg i Norge. Når vi korrigerer for lavere investeringsbehov blir årskostnaden for alternativ 1 og 2 (Sakshaug) noenlunde lik etter våre beregninger. Alt. 3 (Mosvik) er dyrest mht årskostnad, men riving og bygging av ny 65-fløy vil også kunne gi et høyere investeringsbehov enn alt. 1 og 2.

Et oppvekstsenter vil kunne gi mange synergier. Økonomisk vil en ha innsparing på drift og vedlikehold, helsesøster, PPT, merkantil støtte, mindre vikarbruk, mindre møter utenfor arbeidstid m.m. Pedagogisk vil en helhetlig planlegging av dannelsesløpet fra barnehage til ungdomsskole gi begrepet «tidlig innsats» en ny dimensjon, og det vil være enklere å kunne gi barn trygge rammer og trygge overganger, og derav et bedre oppveksttilbud.

Vi mener det er feil at 130 elever på Utøy og Lyngstad skal ha ansvaret for at skolen i Mosvik skal bestå, og at Sandvollan skole skal fylles opp. Verken Utøy eller Lyngstad vil deles opp, og alternativ 1, oppvekstsenter, er det eneste alternativet der ingen grender splittes (heller ikke Sakshaug)! Når det attpå til har så mange positive effekter i tillegg til å være et lønnsomt og kostnadsbesparende alternativ mener vi at politikerne nå må vise ambisjoner for fremtiden, og satse på et langsiktig, bærekraftig og stabilt Oppvekstsenter for FRAMTIDA!

Gi barna våre den oppvekststrukturen de fortjener!

I de følgende sidene vil vi omtale vesentlig elementer rundt valg av oppvekststruktur

2. Vi vil ha oppvekstsenter

Et oppvekstsenter vil gi oss en fulldelt skole, og det er noe som er trukket frem som ønskelig flere ganger både nå i 2018, og også under skolestrukturdebatten som var i 2016. Et nytt oppvekstsenter med et godt uteområde vil støtte opp under satsningsområdene i den nye kvalitetsplanen for oppvekst; livsmestring og digitalisering. Det vil gi gode, myke overganger og muliggjøre godt samarbeid og en rød tråd gjennom barnehage og barneskole. Vi vil ha et godt og naturlig uteområde som stimulerer til lek og som utfordrer barnas nysgjerrighet. Fysisk aktivitet i friminuttene er en forutsetning for god læring. Dette blir enda viktigere når flere barn sannsynligvis må ta skolebuss. Ved Utøy og Lyngstad har man svært gode erfaringer med å bruke uteområdet og nærområdet i undervisning. Lyngstad har i flere år hatt Utomhus hvor de største barna i barnehagen er sammen med 1. og 2. klasse ute en hel dag hver uke. Ved et nytt oppvekstsenter vil man ha gode muligheter til å videreføre dette tilbudet i tillegg til at man kan videreføre de andre gode tradisjonene man har med å bruke nærmiljøet, f.eks foreta gårdsbesøk, være med å se på elgjakt, involvere saniteten, besøke lokalt næringsliv osv.

Et oppvekstsenter vil skape et større og bredere fagmiljø for kompetanseutveksling og -utvikling for ansatte, ikke minst på tvers av skole og barnehage. Det vil bli en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker seg gode fagfolk.

Med et nytt oppvekstsenter ser vi muligheter for å inkludere kulturskole og andre fritidsaktiviteter i SFO- tiden/tiden rett etter skolen. Dette praktiseres ved flere skoler i dag, og gjør hverdagen mindre hektisk for mange. Det frigjør tid til å være sammen som familie på ettermiddagene, noe vi ser på som en viktig verdi.

Et nytt og smart bygg på brukernes premisser vil gi barn og ansatte gode lysforhold, et godt innelima og lavt støynivå. Fokus på miljø og muligheter for tilpasninger ihht nye læreplaner og undervisningsmetoder, vil gjøre bygget tilpasningsdyktig som god læringsarena i mange tiår fremover. Dette mener vi utvilsomt vil være til barnas beste.

Et nytt oppvekstsenter på en ny tomt (Oxaal) vil gi alle barna en ny felles start. Man slipper å havne i en situasjon der noen elever må «flytte inn» hos en annen skole. Det kan by på utfordringer. Vi ønsker oss en ny skole hvor man kan skape felles ny identitet, ny kultur og nye tradisjoner. En inderøyskole hvor de sterke og gode grendefølelsene kan føres videre sammen.

3. Langsiktighet og bærekraft

Vi på Lyngstad og Utøy er glade i skolene våre, ref foreldreundersøkelser, og vi er lei oss for at skolene våre kommer til å bli lagt ned. Det er svært viktig at langsiktighet, stabilitet og bærekraft ligger til grunn når ny skolestruktur blir lagt, slik at det skapes forutsigbarhet og trygghet for familiene som berøres av endringene.

I høringsdokumentet fremmer rådmannen nødvendigheten av å tenke langsiktig for å sikre økonomisk bærekraft i kommunen. I 2027 starter nedtrappinga av inndelingstilskuddet, og når formålet med endring av skolestruktur er å senke kommunens driftskostnader, må det legges en struktur som varer. Inderøy kommune har vedtatt i «Kommuneplanens samfunnsdel» at det er et mål å «skape attraktive områder for den yngre befolkningen med gode levevilkår rundt i grendene». Det er et uttalt ønske om å trekke til seg familier og nødvendig arbeidskraft, også for videre utvikling av næringsliv. Og videre står det: «Elevtallsutviklingen er svakt negativ. Det påvirker i neste omgang kommunens inntektsgrunnlag og presser våre muligheter for å opprettholde gode tjenester på alle tjenesteområder. Å framstå som en attraktiv bokommune for familier, vil være et sentralt grep for å møte nedgang i fødselstall.». Dette innebærer stort ansvar på dem som nå skal ta strukturvalg, fordi kvalitet, tilgjengelighet og forutsigbarhet når det gjelder barnehage, SFO og skole er avgjørende for barnefamilier.

I mandatet for utredningen av oppvekststruktur står det at intensjonsavtalen ikke skal ligge til grunn for utredningen, noe rådmannen begrunner med at de tre skolene Lyngstad, Utøy og Mosvik skal vurderes på samme grunnlag i utredningen, at de bør være sidestilt. Utøy og Lyngstad er kretser som er stabile og i vekst når det gjelder skolebarn. Mosvik skole har nedgang i barnetall. Dersom Mosvik skole skal opprettholdes med 85 elever i framtida, stiller vi spørsmål ved om dette vil innebære stadig endringer av kretsgrensene. I så fall; Dette er ikke stabilitet. Hverken for barna, familiene eller de ansatte. Dette hemmer bolyst. Dette fremmer heller ikke stabilitet i kommunens økonomi. Det er også kostbart å ha ledig kapasitet. Den nye strukturen må være robust nok til å tåle svingninger i barnetall i grendene, noe et felles oppvekstsenter vil gjøre.

«Gamle Inderøy» har i 50 år hatt stor stabilitet i skolen, noe vi ser som et kvalitetstegn. Politikere tiår tilbake har gjort valg som har skapt forutsigbarhet for Inderøybarna. Nå utfordres dagens politikere til å gjøre det samme. Hvilke ambisjoner har dere?

4. Økonomiske betraktninger

Vi har registrert kommentarer fra ulike hold om at et oppvekstsenter blir for dyrt. FAU har derfor sett på 5 referansebygg i Norge, alle bygg innunder oppvekstsektor (se vedlegg). Bakgrunnen er å se hvilke kostnader andre kommuner kan vise til i slike prosjekter. Nesten 160 mill vil et fullverdig oppvekstsenter koste, iflg rådmannen. Det betyr over kr. 40.000,- pr kvm. De referansebyggene vi har sett på varierer fra kr. 30.800,- til kr. 32.900,- pr kvm. Til sammenligning opererte PWC med kr. 30.000,- pr kvm i sin rapport fra 2016. Hvis vi tar utgangspunkt i det dyreste referansebygget, et bygg bygd i massivt trevirke, så blir differansen i investeringsbehovet ca kr. 30 mill. lavere. Da er investeringsnivået i alternativ 1 kun 10 mill (totalt ca 190 mill) høyere enn i alternativ 2 (Sakshaug - totalt ca 177 mill).

Det er årskostnadene med fokus på livsløpskostnader (LCC) som er av betydning, ikke investeringsnivået! Når vi hensyntar redusert investeringsbehov på 30 mill vil årskostnaden for alternativ 1 reduseres med 2,5 til 3 mill. Lavere kvm.pris vil også påvirke andre alternativ positivt, bl.a. alt. 2, men i mindre grad pga færre kvm. Et bygg i massivt trevirke, i tillegg til dimensjonene miljøvennlig, godt inn klima og opptil 60 års levetid, vil kunne ha lavere driftsutgifter på oppvarming og energibehov. Rådmannen påpeker muligheten for å hente ut mer effektiviseringsgevinst i et oppvekstsenter, og dette mener vi politikerne må hensynta i vurderingen. Vi ender da opp med ca samme årskostnad for alternativ 1 og 2, og alt. 3 er fortsatt det dyreste alternativet.

FAU Sakshaug har tidlig i prosessen pekt på behov for bedre trafikkavvikling og uteareal/leikeareal rundt Sakshaug skole. Dette er viktige momenter som rådmannen mener det er mulig å få til, men, slik vi ser det, nevnes ikke kostnader. Det betyr at det i dette alternativet kan ligge en skjult kostnad. Videre har vi registrert signaler om at det er for trangt ift rom og areal på Sakshaug skole allerede i dag, og vi er usikre på om rådmannen beregner nok tilleggsareal hvis skolen skal få flere elever. Rådmannens utredning beregner ca 10 kvm pr elev, men det er for lite hvis en må hensynta flere ressursrom. Det er også et tankekors at ved å utnytte Sakshaug skole maksimalt ift elevtall, så signaliserer man at det ikke er rom for innflyttere til Straumen og videre vestover. Hvor fremtidsrettet er det?

I alternativ 3 mener vi at det ligger en risikokostnad. Rådmannen har lagt frem flere forslag på nye kretsgrenser for å kunne tilstrebe nok elever til en ev videreføring av Mosvik skole. Eksempler på mulige kretsgrenser rådmannen viser til, viser grenser som går «sikksakk» mellom husene, og forteller oss hvor sårbar en slik struktur er. Hva hvis elevtallet i en slik struktur fortsetter å synke? Da må kommunen på et tidspunkt gjøre en ny utredning. Det kan medføre nye investeringsbehov på et tidspunkt nærmere 2027. Vi registrer også usikkerhet rundt 65-fløya på Mosvik skole. I rapporten fra Norconsult står det: «Det er sannsynlig at -65-fløy, i et 30-års perspektiv, med fordel bør vurderes

erstattet med et nytt tilbygg, men det er ikke analysert nærmere i denne sammenheng. Vil evt påvirke kostnad vesentlig.» I en oppvekststruktur for framtida innebærer dette en stor økonomisk risiko som må hensyntas i den politiske diskusjonen.

5. Utdannings- og Dannesløpet.

Statlige føringer

Det er bred enighet fra statlig hold, og gjennom ulike forskningsprosjekter, hvor viktig det er at overgang mellom barnehage og skole blir gjennomført på en god og trygg måte med tanke på elevenes videre skolegang og livsmestring. Flere statlige dokumenter vektlegger tidlig innsats, og økt pedagog- og lærertetthet som viktige faktorer for barns utvikling og trygghet (NOU 2010:8, KD 2008, St.mld 16, LK 06, KD 2006). Det vises til utredning (NOU 2010:8) der man kommer fram til at samarbeid mellom barnehage og skole er forsket for lite på, og at denne overgangen må styrkes. Kunnskaps- og integreringsminister Sanner har fulgt nøye med på kritikken mot 6 -årsreformen, og det som i media har blitt omtalt som «skolesviket». Han uttaler følgende til VG «Nå skal vi fornye skolens innhold. Vi må se en sterkere sammenheng mellom barnehagen og skolen. Og så må det være rom for lek i skolen.» Han uttrykker videre entusiasme for hvordan barnehagebarn, som er vant med mye lek i barnehagen blir møtt av skolen. Videre uttaler han at «Man stiller ofte spørsmål om barna er modne for skolen. Jeg er opptatt av at skolen er moden for barna. Man må ta hensyn til at barna er forskjellige. Det er viktig at skolen er klar til å ta imot barna og førsteklassingene.» (Sanner i VG, 2018). I rapporten fra KD (2015) legges det vekt på bedre samarbeid på tvers av de to utdanningsinstitusjonene barnehage og skole, noe som kan gjøre det lettere å forstå likheter og ulikheter. Forskningen er helt tydelig på at vellykkede overganger for barn forutsetter at barna omgis av et nettverk av relasjoner. Relasjonene må både være vertikale (mellom institusjoner), og horisontale (mellom barn og i familien). Et oppvekstsenter vil ha en fysisk nærhet mellom to ulike pedagog-tradisjonsretninger: mellom barnehagelærere og allmennlærere. Ved å ha disse to pedagogretningene og ressursene samlet på en felles møteplass, vil barna kunne dra nytte av at pedagogene lærer av hverandre, og tilrettelegger på en best mulig måte for alle barn og elever ved enheten. Det er bred aksept blant forskere og politikere om at det er de voksnes ansvar å sørge for at barna skal oppleve kontinuitet i overgangen mellom barnehage og skole (KD 2008). Samtidig som barnet starter på skolen blir SFO en viktig del av hverdagen til de fleste familier. At mange barn som starter på skolen også går på SFO, gjør dette til en interessant virksomhet knyttet til overgang mellom barnehage og skole. Forsker Hogsnes (2016) mener at betydningen av SFO er gjennomgående nedprioritert og undervurdert av pedagoger og SFO-ledere.

Den er nærmest glemt i de skoleforberedende aktivitetene i barnehagen. Hogsnes mener at SFO har et stort ubenyttet potensial til å skape en mer sømløs overgang fra barnehage til skole.

Å samle fagkompetanse

Når man slår sammen flere små skoler og barnehager i et oppvekstsenter vil man kunne samle fagkompetanse og få en større fleksibilitet. Ved utsatte perioder med mye sykdom blant ansatte vil assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i stor grad kunne arbeide i både barnehage, skole og SFO. I et slikt fagmiljø bestående av både barnehagelærere, lærere, assistenter og fagarbeidere kan man utnytte kompetanse på tvers av enhetene. Vikarene blir kjente ansikter fra enheten, og gir forutsigbarhet og trygghet for barna.

I tillegg vil det i et oppvekstsenter være enklere å koordinere andre instanser som er nært knyttet til skolen, slik som helsesøster, PPT, habiliteringstjeneste, BUP og NAV.

Kanskje kan et oppvekstsenter vekke nysgjerrighet blant barnehagelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen i Trøndelag, slik at oppvekstsenteret kan tiltrekke seg studenter og på denne måten bli et interessant forskningsprosjekt også i et større perspektiv? I så fall kan det tenkes at dette bidrar til positive ringvirkninger for Inderøy kommune, med tanke på bolyst og tilflytting. Et oppvekstsenter vil også muligens kunne tiltrekke seg positiv omtale i media og evt. nasjonal nysgjerrighet fra kompetansesenter og statped. En attraktiv arbeidsplass vil også kunne tiltrekke seg gode søkere, og også bidra til stabil arbeidsstokk med høyt nærvær.

Overganger

Barn møter mange overganger i livet, hvor noen er selvvalgt mens andre er aldersavhengige. Barnehage og skole er aldersavhengige (Goven 2018). Overgang betyr både forandring i kultur og status, og store emosjonelle omveltninger. Etter å ha vært de eldste i barnehagen, blir barna de yngste når de begynner på skolen. Slike endringer i status kan skape forvirring. Barna opplever motstridende følelser som forventning og stolthet, usikkerhet, engstelse og nervøsitet (KD 2008) I NOU rapport (2010:8) vises det til at for noen barn kan overgangen være så traumatisk at barnet får faglige, sosiale og emosjonelle problemer som kan vedvare langt inn i skoleforløpet, og i verste fall også senere i livet. Barn som opplever overgangen fra barnehage til skole som god, vil med større sannsynlighet oppleve skolegangen som positiv enn barn som i møtet med skolen opplever den negativt. Faglige, sosiale og emosjonelle vansker ved skolestart, har en tendens til å vedvare (Brostrøm, 2008). En godt forberedt skolestart kan m.a.o. bidra til å forebygge vansker, og forhindre at vansker forsterkes. I denne

sammenheng spiller SFO en viktig rolle, med stort potensial for å legge til rette for god overgang fra barnehage til skole (Hogsnes 2016).

Ved å kunne samle barnas opplæringsarenaer på en felles plass med felles ledelse, vil barna unngå flere store omveltninger knyttet til overgang mellom barnehage og skole. Barna blir kjent på området fra første barnehagedag, og ser lærere, assistenter og rektor både ute og inne. I tillegg får barnehagebarna sett og gjort seg kjent med de store elevene som er tilstede ved oppvekstsenteret. Dette kan være med å gi de små 5-6 åringene en ekstra trygghet når de entrer oppvekstsenteret som 1. klassinger. På Utøy og Lyngstad er vi vant til en slik organisering og glidende overgang mellom barnehage og skole, og har gode erfaringer knyttet til dette. Et oppvekstsenter vil ifølge Audun Forr (2018) gi mange positive og interessante aspekter ved arbeidet med begynnelsen av barnas utdanningsløp, som begynner den dagen de stabber inn på småbarnsavdelinga i barnehagen. I Forr sin masteroppgave studerer han styrerrollen i et oppvekstsenter, og særlig møtet mellom enhetsleder og styrer. Forr mener videre at en større innsikt i helheten for løpet, fra begynnelsen i barnehagen til slutten av barneskolen, vil gi rektor og styrer enda bedre forutsetninger for å kunne utnytte ressursene ved oppvekstsenteret godt, ivareta enkeltbarn og barnegrupper bedre, og kunne etablere et enda bedre foreldresamarbeid.

Alle barn er forskjellige og takler overganger på ulike måter. For barn med særskilte behov som allerede i barnehagen har ITP (Individuell tiltaksplan) og i skolen får IOP (individuell opplæringsplan), vil belastende overganger være ekstra utfordrende (Goven 2018). I stedet for at informasjon går tapt og forsvinner i en overgang mellom barnehage og skole på grunn av total utskifting av voksne som har fulgt barnet i barnehagen, vil man ved et oppvekstsenter ha større mulighet til at utsatte barn kan oppleve en bedre kontinuitet knyttet til voksenpersoner som da kan følge barnet hele opplæringsløpet. Goven (2018) sier følgende om overgang fra barnehage til skole «Barnet forlater det kjente, dvs. barnehagen. Et godt arbeid med overgangen kan bidra til at skolen er rimelig kjent for barnet ved skolestart: en overgang fra det kjente til det kjente». Hogsnes (2016) påpeker at barna ikke begynner på skolen med blanke ark. De forventer selvsagt å oppleve noe nytt, men ser samtidig etter sammenhenger fra livet de kjente i barnehagen. SFO kan være en brobyggende virksomhet mellom barnehage og skole, på grunn av at SFO har mange likhetstrekk med barnehage gjennom sterkt fokus på lek og aktiviteter som er mindre voksenstyrt. Ved opprettelsen av SFO var intensjonen at virksomheten skulle baseres på omsorg, lek, sosial læring og kulturelle aktiviteter. Dette er et pedagogisk innhold som står sterkt, også i barnehagen (Hogsnes og Moser 2014).

I NOU- rapport (2010:8) vises det til at økt kunnskap mellom pedagoger i barnehage og skole vil kunne føre til større respekt for hverandres arbeid, ansvar og mandat. Det vil også kunne brukes til beste for

barna, og barnas overgang fra barnehage til skole. Ved å ha god sammenheng mellom barnehage, skole og SFO kan man i større grad legge til rette for et helhetlig opplæringsløp som ivaretar enkeltbarnets behov. I en hektisk hverdag hos barnefamilier hvor mor og far er i jobb, er unødvendige tidstyver meget ønskelig å unngå. Unødvendige overganger mellom barnehage, skole og SFO vil være tidstyver som har direkte innvirkning på barnas og foreldrenes hverdag. Det er ikke likegyldig hvor barnehage, skole og SFO er plassert. Kjøring i mellom disse institusjonene er tungvint, upraktisk og helt unødvendig når alt kan foregå på samme plass, slik det vil være organisert i et oppvekstsenter! Bussing mellom SFO, lokalisert til barnehage, og skolen er en vesentlig overgang som ikke barna er tjent med. Antall overganger må holdes på et minimum. Vi har registrert motstanden mot slik ordning på Steinkjer, til tross for at det på Steinkjer kun er en midlertidig løsning mens ny skole bygges.

6. Bolyst og grendeutvikling

I Kommuneplanens samfunnsdel 2017-2030 er det et eget kapittel om oppvekst (side 22). Der er det poengtert at skoler og barnehager påvirker folks bosetting, og det står «På forespørsel oppgir foresatte som begrunnelse for å bosette seg i Inderøy, at de har hørt mye positivt om skoler og barnehager, og de har fått anbefalinger om å flytte til Inderøy»

Vi ønsker Inderøy kommune fortsatt skal ha godt rykte for gode oppvekstvilkår! Da mener vi barna må ha trygge og stabile rammer, de må oppleve at de er en del av noe som skal vare over lenger tid. Barnehage- og skolestrukturen som nå skal bestemmes må være framtidsrettet! Vi ønsker at barna skal få mulighet til å gå i barnehage og på skole sammen med de barna som vokser opp sammen i nærmiljøet.

Å unngå deling av dagens skolekretsgrenser mener vi er avgjørende for fortsatt levende grender og bolyst i hele kommunen. Inderøy kommune sier selv at de har mål om å øke innbyggertallet til over 7200 innen 2025, og «Utfordringene fremover er å sikre befolkningsvekst og bosetting i hele kommunen, og skape attraktive områder for den yngre befolkningen med gode levevilkår rundt om i grendene» (ibid:14). Vi tror, slik som kommunen, at gode oppvekstvilkår, er vesentlig for tilflytting.

I Høringsdokumentet (side 60) står det at både elevtall og barnetall i dag, og forventet utvikling er noen av kriteriene som rådmann skal anvende i sin vurdering av utredningsalternativene. I både PWC-rapporten fra 2016 og det aktuelle Høringsdokumentet viser prognosene at Lyngstad krets vil være i vekst i årene som kommer. Dette kan en se antydninger til allerede, da barnehagen i høst har tatt i bruk større areal og har rekordmange plasser. For Utøy krets sin del ser det ut til at elevtallet vil ligge jevnt på i overkant av 80 elever. Vi håper kommunen ser hvor det er vekst, og tilrettelegger for fortsatt

vekst. Nok en gang vil vi poengtere og spørre: Er det realistisk og tro at Utøy og Lyngstad vil være en attraktiv plass og bosette seg i, hvis grenda blir splittet?

Sammen med gode oppvekstvillkår tror vi arbeidsplasser er vesentlig både for både tilflytting og for å holde liv i grendene. Vi ønsker liv og røre i grendene gjennom hele året. For Kjerkesvågen sin del har det vært en kraftig økning i antall arbeidsplasser de siste tiårene, og vi har trua på fortsatt vekst. Folk som både bor og arbeider i kommunen, altså ikke pendler ut av kommunene for å arbeide, må være gull verdt for kommunen.

7. Til barnas beste (Nærskoleprinsippet)

Vi ønsker å referere til hva Utdanningsdirektoratet sier om hva hensikten med nærskoleprinsippet er: *«Hensikten med nærskoleprinsippet er blant annet å gi barna anledning til å skape eller fastholde holdepunkter i nærmiljøet. Et slikt holdepunkt er skolen. Det er derfor viktig at barna har rett til å gå på skole i det som er deres naturlige nærmiljø. I vurderingen av hva som er nærskolen, er det derfor relevant å ta hensyn til ikke å dele opp elever fra ett bomiljø.» (Ref Utdanningsdirektoratet sitt svar til Fylkesmannen i Nordland 04.02.2013)*

Vi vil også påpeke at Barnekonvensjonen er en del av norsk rett gjennom menneskerettsloven i 2003. Kommunene er derfor forpliktet til også å legge vekt på barnets beste i saker om skolekretser.

Barnekonvensjonens artikkel 3 nr 1 lyder:

«Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn»

Vi synes det er uheldig at barn fra samme grend blir delt i forskjellige skolekretser. På kort sikt vil dette medføre at elever splittes fra sine nåværende klassekamerater. Dette mener vi strider mot Barnekonvensjonens art.3 nr 1.

På lang sikt vil barn som bor i samme grend kunne fratras muligheten til å bli kjent med andre barn i nærmiljøet. Vi tror også at en deling av grender til forskjellige skolekretser vil generere flere søknader om overflytting til en annen skole enn definert nærskole, og at kommunen ikke kan regne med å få medhold i en evt formell klage hvor en elev søkes til en skole geografisk nærmere enn den som er definert som nærskole.

Nærskoleprinsippet skal ha som hensikt å gi forutberegnelighet for innbyggerne i kommunen, samt styre den kommunale saksbehandlingen og sikre likebehandlingen. Deling av grender til forskjellige skolekretser tror vi vil virke mot hensikten til nærskoleprinsippet, og vil tvert imot føre til ustabilitet og

uforutsigbarhet for innbyggerne i de berørte grendene som blir delt. Vi tror at det vil medføre ekstra saksbehandlingsarbeid for kommunen i form at søknader om flytting til annen skolekrets og at det vil utfordre kommunens ansvar for likebehandling av elever. Vi frykter også det vil føre til redusert bolyst i de grendene som blir rammet av delt skolekrets.

Vi vil oppfordre politikerne i Inderøy til å se hvordan andre kommuner har løst endring av skolekretsgrenser/nærskole ifbm nedleggelse av en skole. Som et eksempel kan vi vise til Stjørdal kommune, som i 2017 vedtok å legge ned Flora skole. Rådmannen valgte å lytte til foreldrenes ønske om ny nærskole. I tillegg ble geografisk avstand (nærskoleprinsippet) og barnas beste (barnekonvensjonen) vektlagt. (Ref Stjørdal kommune arkivsaknr 2017/9532-5)

Vi har fått opplyst via rådgiver hos Fylkesmannen i Trøndelag at det finnes en klagerett på kommunale vedtak ang. skolekretsgrenser, hvis man mener at vedtaket ikke ivaretar nærskoleprinsippet. Hvis 3 eller flere kommunestyrerepresentanter klager et kommunalt vedtak ang. skolekretsgrenser til Fylkesmannen, er Fylkesmannen pålagt å foreta en lovlighetskontroll. Privatpersoner (f.eks FAU) har også klagerett, men da er det opp til Fylkesmannen å vurdere om en lovlighetskontroll er nødvendig. Vi i FAU Utøy og Lyngstad er innstilt på å kreve en lovlighetskontroll hos Fylkesmannen, hvis vi mener at et kommunalt vedtak om nye skolekretsgrenser i Inderøy kommune ikke ivaretar nærskoleprinsippet.

8. Avslutning

Et oppvekstsenter er skole og barnehage lokalisert under samme tak med felles ledelse. Ei slik samlokalisering vil ha mange svært positive synergieffekter. Utgangspunktet for ei slik organisering er bedre ressursutnyttelse og større fleksibilitet. Det vil være økonomiske besparelser i samlokaliseringen.

Pedagogiske fordeler:

- **Bedre overgang mellom barnehage og skole.** Barna er «kjent på huset fra før». De vil møte kjente fjes i overgangene. Informasjon enhetene imellom vil naturlig nok gå lettere når en er i samme lokaler.
- **Mer helhetlig oppvekstmiljø.** Opplæringstilbudet vil være helhetlig fra de starter i barnehagen til de går ut av skolen. Et langsiktig perspektiv på dette vil være fordelaktig både for barnet, heimen og oppvekstsenteret.

- **Felles ledelse** som bygger på den samme pedagogiske plattformen både for skolen og barnehagen. Utviklingsarbeid kan samordnes og en kan dra veksel på bred og ulik sammensatt kompetanse i ansattegruppen.
- **«Tidlig innsats»** formidles over i skolen fra barnehagen. Dette gjelder særskilt med tanke på barn med spesielle behov. Tidlig innsats poengteres i mange statlige dokument som svært avgjørende for livslang læring. Dette har vært og er et satsningsområde for Inderøy kommune.
- **Tryggere overganger** i det daglige når personale kan jobbe både i barnehage, skole og sfo. Overgangene blir tryggere.
- Når flere enheter slås sammen skapes større personalgrupper som vil gjøre organisasjonen mer **robust og mangfoldig**.
- Antall overgang kan reduseres til et minimum.
- Sammenheng og kontinuitet i opplæringen er en pedagogisk fordel. (Nordlandsforskning)

Økonomiske fordeler:

- Lærere og assistenter kan **arbeide både i barnehagen og skolen**. Enklere å omdisponere folk ved fravær.
- Stor besparelse i at barnehage og skole kan benytte **felles uteområde og utstyr**.
- Større **fleksibilitet i forhold til disponering av penger**, bruk av materiell, utstyr og personale
- Når flere enheter slås sammen skapes større personalgrupper som vil gjøre organisasjonen mer **robust og mangfoldig**.
- Ved nybygg vil kostnadene bli betydelig mindre når en kan **samløkalisere alt på ei tomt**.
- Bedre utnyttelse av **merkantil støtte**.
- Flere avdelinger (barnehage) gir bedre **tidsutnyttelse ift møter**. Møter på kveldstid kan unngås og gir økonomisk besparelse.

Andre fordeler:

- Sammenslått barnehage, skole og SFO tilfører bygda **større fleksibilitet**.
- Foreldre/foresatte får **en institusjon og forholde seg til i stedet for to**. De kan dermed hente og levere barn både på barnehagen og SFO på samme plass. Dette ser vi på som meget fordelaktig.
- Ved å knytte til seg andre tjenester kan oppvekstsenteret bli **et senter for nærmiljøet** utover oppvekstsenterets åpningstid.
- Større enheter gir rom **fordypning, etterutdanning og kursing** for ansatte.
- Større enheter gir **stabilitet** over tid.

Kildeliste:

Brostrøm, S. (2008). "Farvel barnehage – Hei skole." Konferanse Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Stavanger: Fylkesmannen i Rogaland

Forr, A. (2018). «Kjente støtten din fra venstre i dag» Styrerrollen i et oppvekstsenter Møtet mellom enhetsleder og styrer Et øyeblikks/potensialitets/bilde av en (barnehage)ledelse i bevegelse.» Dronnings Mauds minne.

Forr, A. (2018). Noen tanker rundt oppvekstsenter.

Goven, B. (2018). «Fra det kjente-til det kjente? Overgang fra barnehage til skole». Hentet fra: <https://naku.no/kunnskapsbanken/overgang-fra-barnehage-til-skole>

Hogsnes, D. H. (2016). «Slik blir skolestarten smidigere». <https://forskning.no/barn-og-ungdom-skole-og-utdanning-universitetet-i-sorost-norge/slik-blir-skolestarten-smidigere/425401>

Hogsnes, D. H, og Moser, T. (2014). «Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning». Hentet fra: <https://utdanningsforskning.no/artikler/forstaelser-av-gode-overganger-og-opplevelse-av-sammenheng-mellom-barnehage-skole-og-skolefritidsordning/>

Kunnskapsdepartementet (2006): Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Kunnskapsdepartementet (2006). Kunnskapsløftet. Læreplan for grunnsopplæringen. Oslo: KD.

Kunnskapsdepartementet (2008). Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Oslo: KD

Kunnskapsdepartementet (2015). Lillejord, S., Børte, K., Halvorsrud, K., Ruud, E., & Freyr, T. Tiltak med positiv innvirkning på barns overgang fra barnehage til skole: En systematisk kunnskapsoversikt. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

NOU (2010:8). «Med forskertrang og lekelyst.» Systematisk pedagogisk tilbud til alle førskolebarn.

Hentet fra:

https://www.regjeringen.no/contentassets/e32217053f044510a33437e4b17afa6d/no/pdfs/nou2010_20100008000dddpdfs.pdf

Sanner, T. (2018). «Må være rom for lek i skolen» Hentet fra VG:

<https://www.msn.com/nb-no/news/other/skolestatsr-c3-a5d-sanner-h-m-c3-a5-v-c3-a6re-rom-for-lek-i-skolen/ar-BBNQ34j>

St meld.nr.16 ...og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring (2006–2007)

Kommuneplanens samfunnsdel 2017-2030

Høringsdokument: Framtidig barnehage- og skolestruktur i Inderøy

Tall vedr referansebygg er hentet fra artikler på nett, høringsdokument, utredninger og kommunikasjon (tlf/mail) med oppvekstsjef, rektor osv.

Vedlegg: Pris pr kvm. i lys av 5 referansebygg i Norge

Måndalen oppvekstsenter (Rauma kommune)

Utreda i 2017

Beslutta ikke bygd pga renovering av skole og nybygg barnehage (tallene er allikevel aktuelle)

					Kost. pr kvm	Kost. pr barn	Kvm pr barn
Barnehage	1200 kvm	35 mill	90 barn		kr 29 167	kr 388 889	13,33
Skole	3300 kvm	80 mill	200 barn		kr 24 242	kr 400 000	16,50
<i>Totalt</i>	<i>4500 kvm</i>	<i>115 mill</i>	<i>290 barn</i>		<i>kr 25 556</i>	<i>kr 396 552</i>	<i>15,52</i>

Sjøholt skole (Ørskog kommune)

20 klasser + voksenopplæring

Bygd for 450 elever, men hadde 290 på utredningstidspunktet (Bygger for fremtiden)

Mye spesialrom

Bygd for levetid 40 år

Riving av eksisterende skole inkludert.

Totalenterprise

					Kost. pr kvm	Kost. pr barn	Kvm pr barn
<i>Skole</i>	<i>6400 kvm</i>	<i>205 mill</i>	<i>450 barn</i>		<i>kr 32 031</i>	<i>kr 455 556</i>	<i>14,22</i>

Hanstad skole (Elverum kommune)

2 etasjer med 4 klasserom, 5 grupperom, 6 toaletter, 2 garderober, teknisk rom, renholdsrom og heis

34 cm tykke massivtre i yttervegg uten tilleggsisolasjon (noe høyere kostnad enn standard bygg)

Naturlig lufting (ingen ventilasjonskanaler)

Bygd på 2 uker. Ferdigstilt på 3 mnd

Fokus på lave driftskostnader og godt inneklima (Forskning på inneklima i samarbeid med Forskningsrådet)

Bygd for levetid 60 år

					Kost. pr kvm	Kost. pr barn	Kvm pr barn
<i>Skole</i>	<i>591 kvm</i>	<i>19 mill</i>			<i>kr 32 826</i>	<i>Tilleggsbygg til dagens skole</i>	

Tvillingskole Oppsal-Vetland

Tilleggs-/nybygg med tilpasning til 20 hørselshemmede (ressurssenter)

Passivhus med grønt sedumtak

					Kost. pr kvm	Kost. pr barn	Kvm pr barn
<i>Skole</i>	<i>2500 kvm</i>	<i>77 mill</i>			<i>kr 30 800</i>	<i>Eget bygg til dagens skole</i>	

Tverrlandet skole

Spinn arkitekturstudio
Passivhus. 1.-10 trinn, Totalentreprise
inkl utomhusanlegg m/utendørsaktiviteter

					Kost. pr kvm	Kost. pr barn	Kvm pr barn
Skole	9500 kvm	300 mill	720 barn		kr 31 579	kr 416 667	13,19

Rådmannens alt. S1/B1 (ihht Norconsult sin rapport)

					Kost. pr kvm	Kost. pr barn	Kvm pr barn
Barnehage	1344 kvm	51 mill	90 barn		kr 37 946	kr 566 667	14,93
Skole	2610 kvm	112 mill	180 barn		kr 42 912	kr 622 222	14,50
<i>Totalt</i>	<i>3954 kvm</i>	<i>163 mill</i>	<i>270 barn</i>		<i>kr 41 224</i>	<i>kr 603 704</i>	<i>14,64</i>

Hvis en trekker fra gevinst 4,5 mill:

<i>Totalt</i>	<i>3954 kvm</i>	<i>159 mill</i>	<i>270 barn</i>		<i>kr 40 086</i>	<i>kr 587 037</i>	<i>14,64</i>
---------------	-----------------	-----------------	-----------------	--	------------------	-------------------	--------------

Hvis vi bruker rådmannens areal, men hensyntar kostnad pr kvm med referanse til de nevnte eksempler, vil vi få følgende kostander på Oppvekstsenter S1/B1:

(oppgitt i mill.)

Ref.Måndalen oppvekstsenter	kr	101	(urealistisk)
Ref.Sjøholtskole	kr	127	
Ref.Hanstad skole	kr	130	
Ref.Oppsalt-Vetland skole	kr	122	
Ref.Tverlandet Skole	kr	125	

Mao vil oppvekstsenter ihht alternativ S1/B1 være i størrelsesorden 120-130 mill.

Altså ca 30 mill lavere enn Norconsult sin rapport.

Dette igjen vil gi en langt lavere årskostnad pga nesten 20% lavere investeringskostnad

Hensyntar en bruk av for eksempel massivtre som er dyrere å bygge i, men gir billigere driftskostnader, vil årskostnaden synke enda mer. (høyere byggekostnad er da allerede hensyntatt (hanstad skoleeksempel))